

så vidt ambassaden i Bonn har kunnet konstatere, ikke offentligt beskæftiget sig med spørgsmålet om EF.

EF nævntes således ikke i erklæringen ved partiets nykonstituering i 1968. På de hidtil afholdte to partikongresser, henholdsvis i april 1969 og november 1971, har partiet, så vidt det kan ses, heller ikke omtalt EF. Hovedemnerne på partikongresserne har været udsoningspolitik over for østlandene, angreb på det kapitalistisk-monopolistiske samfund og forholdet til SPD.

2. Italien.

De italienske *centrumpartier*, d.v.s. de kristelige demokrater med 267 af deputeretkammerets i alt 630 medlemmer, socialdemokraterne (29), republikanerne (14) og de liberale (21), har med varierende styrke og understregning af de økonomiske og politiske aspekter været positivt indstillet over for den europæiske samlingsproces fra begyndelsen.

Det er både økonomiske samt inden- og udenrigspolitiske motiver, der dikterer denne holdning. Italien har gennem Europasamarbejdet opnået betydelige økonomiske og sociale fremskridt. Mange af de udestående problemer kan efter disse partiers opfattelse bedst løses i EF-regie. Deltagelse i EF-samarbejdet og en demokratisering af dets institutioner på længere sigt gennem direkte valg til Europa-parlamentet ses som en garanti mod autoritære kræfters spil. Endelig ser disse partier i EF muligheden for et større europæisk engagement i Middelhavsspørgsmålet.

Alle fire partier stemte i sin tid under ratifikationsbehandlingen i parlamentet for Italiens medlemskab af EF. Det samme gælder *nyfascisterne* på højrefløjen (56), der dog er bekymrede for, at Italiens identitet og selvstændighed vil blive reduceret under den fortsatte europæiske samlingsproces. Partiet må nærmest siges at være tilhænger af et Fædrelandenes Europa efter gaullistisk mønster.

På venstrefløjen indtager de to store partier, kommunisterne (179) og socialisterne (61), i dag en anden holdning end i slutningen af 50'erne og begyndelsen af 60'erne. *Socialisterne* undlod i sin tid at stemme for Italiens medlemskab, medens

kommunisterne stemte imod. I dag lægger socialisterne ikke skjul på, at Italiens medlemskab har hidført landet store fordele, i første række i form af betydelige sociale fremskridt og en forbedring af arbejderklassens stilling. Skulle man i dag stemme om Italiens medlemskab af EF, ville partiet klart sige ja, et ansvar, som partiet i centrum-venstreregeringssamarbejdet fra midten af 60'erne loyalt har levet op til.

For *kommunisternes* vedkommende er der sket en tilsvarende bevægelse. Fra at have modarbejdet ethvert vesteuropæisk økonomisk/politisk samarbejdsinitiativ som udgående en fare for arbejderklassen og defineret EF-samarbejdet som et naturligt appendix til NATO, har de efterhånden accepteret Europasamarbejdet først som et nødvendigt onde, siden som en politisk-økonomisk realitet. Denne bevægelse er sket i takt med de åbenbare resultater af Italiens deltagelse i Europasamarbejdet. Som det eneste kommunistparti er de italienske kommunister repræsenteret i Europa-parlamentet siden 1969.

3. Belgien.

De politiske partiers struktur i Belgien er således, at der til venstre for det socialistiske parti kun findes et lille *kommunistisk* parti, som for øjeblikket er repræsenteret i andet kammer med 5 mandater ud af 212 mandater og ét mandat af 179 senatsmedlemmer. Partiet er principielt modstander af det europæiske fællesskab, men gør reelt ikke nogen politisk indsats for at modarbejde Belgiens deltagelse.

De øvrige partier, herunder de to store regeringspartier, det *socialistiske* parti og det *kristelig-demokratiske* parti, der tilsammen råder over 128 mandater i andet kammer, og i udpræget grad det tredje største parti, det *liberale* parti, betragter Belgiens medlemskab af EF som en hjørnesten for landets politiske orientering, hvad enten det gælder det økonomiske, sociale, politiske og på længere sigt det militære område. Stort set ønsker partierne en fortsat udbygning af den europæiske integration mellem de ti lande, ikke alene på det økonomiske, men også på andre felter inden for Fællesskabets rammer under behørig hensyntagen til regionale og sociale forhold i de enkelte lande. Samtidig lægges der